

Yaşayan Demokrasi - I

TEST NO: 024

1. Aşağıda Oğuz Kağan Destanı'ndan bir bölüm verilmiştir.

Kazanım No: 7.6.1

"Oğuz Kağan kendini kağan ilan edeceği zaman kurultayı toplantıya çağırdı ve şö-len verdi. Kırk masa ve kırk sıra yaptırıp ve türlü yemekler pişirtti."

Bu bölümden yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kurultayın Türk devleti yönetiminde önemli bir yere sahip olduğu
- B) Halkın eğlenceye düşkün olduğu
- C) Hükümdar eşlerinin devlet yönetiminde etkili olduğu
- D) Türklerde sosyal devlet anlayışının geliştiği

Vetkinokul

2.

Kazanım No: 7.6.1

Halk, yönetimde tek söz sahibi durumundadır.

Halk eşit haklara sahiptir.

İnsan hakları ve özgürlükleri yasalarla güvence altına alınmıştır.

Devlet birçok hizmeti halkın yararını gözeterek yapar.

Diyagramda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Egemenliğin Tek Bir Kişiye Ait Olduğu Devletler
- B) Egemenliğin Millete Ait Olduğu Devletler
- C) Egemenliğin Belli Bir Zümreye Ait Olduğu Devletler
- D) Egemenliğin Din Adamlarına Ait Olduğu Devletler

3.

Kazanım No: 7.6.1

Orta Asya Türk devletlerinde hakanların bu unvanı almalarında yalnız hanlık egemenliği değil arkalarında ilahi destek olduğuna da inanılır.

Selçuklu veziri Nizamülmülk; Tanrı her asırda ve zamanda halk arasında padişahlık vasıfları ve övülmeye değer özellikleri ile bezediği birini seçer. Dünya işlerini ve halkın barış içinde yaşamasını sağlama işlerini ona verir.

Yukarıdaki bilgilerden çıkarılacak ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selçuklu yönetiminin daha demokratik olduğu
- B) Orta Asya Türk devletlerinde egemenliğin tek kişiye ait olduğu
- C) Selçuklular ile ilk Türk devletlerinde hükümdarın konumunun benzer olduğu
- D) Selçuklu halkının barış içinde yaşadığı

Vetkinokul

4.

Kazanım No: 7.6.1

Bir tür meclis olan Divan-ı Hümayun'da devlet işleri, askerlik konuları görüşülür, dava ve şikâyetler çözüme kavuşturulup karara bağlanırdı. Divan, hangi din ve ırktan olursa olsun her kesimden halka açıktı. Divanda herkesin görüşü alınırdı ama son söz padişaha aitti.

Buna göre, Divan-ı Hümayun'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Divanda devlet işleri ve askerlik konuları görüşülmüştür.
- B) Divanda son söz padişaha aittir.
- C) Divan-ı Hümayun'la birlikte halk da yönetime katılmıştır.
- D) Dava ve şikâyetler divanda çözüme kavuşturulmuştur.

5. İlk Türk devletlerinde, Kurultay'da alınan kararlar, hükümdarların onayından sonra yürürlüğe girmiştir.

Kazanım No: 7.6.1

Bu durum, aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Kurultayın bağımsız hareket ettiğini
B) Kurultayın bir danışma meclisi gibi çalıştığını
C) Hükümdarın yetkilerinin kısıtlandığını
D) Egemenliğin millete ait olduğunu

6. Türk-İslam devletlerinde kurultayın yerini divan teşkilatları almıştır. Büyük divan kurumları kurultay gibi hükümdarın başkanlığında toplanmıştır. Osmanlı Devleti'nde bu kuruma Divan-ı Hümayun adı verilmiştir.

Kazanım No: 7.6.1

Divan-ı Hümayun ile Kurultay arasındaki bu benzerlik aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Türklerdeki yönetim anlayışının süreklilik gösterdiği
B) Kurultay ve Divan-ı Hümayun'un görevlerinin farklı olduğunu
C) Sosyal hayatın Türk devletlerinde benzerlik gösterdiğini
D) Türklerde egemenlik anlayışında önemli farklılıkların olduğunu

7.

Kazanım No: 7.6.1

Kanun-i Esaside şu maddeler yer almaktadır;

- Meclisi açma ve kapama yetkisi padişaha aittir.
- Yasalar padişah onaylarsa yürürlüğe girecektir.
- Egemenlik hakkı padişaha aittir.

Kanun-i Esasi ile belirtilen bu maddelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Halkın yönetimde etkili olmaya başladığı
B) Herkesin kanun önünde eşit olduğu
C) Demokrasi yönetiminin kurulamadığı
D) Yargının bağımsız olduğu

8.

Kazanım No: 7.6.1

- Anayasada belirtilen sürelerde yapılan genel ve yerel seçimler sonunda milletvekillerinin ve mahalli idarecilerin seçilmesi
- Milletvekili seçimlerinin serbest bir şekilde, eşit ve gizli oy, açık sayım esaslarına göre yapılması
- Türk milletinin kendisini yönetecek kişileri yine kendisi seçerek iş başına getirmesi

Bu özellikler Türkiye'nin aşağıdakilerden hangisine sahip olduğunu gösterir?

- A) Meşruti monarşiye
B) Demokratik yönetime
C) Monarşik anlayışa
D) Oligarşik sisteme

9.

Kazanım No: 7.6.1

23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açarak modern Türkiye'nin temellerini attım. Böylece tek kişinin hâkimiyeti ve bu hâkimiyetin baba-dan oğula geçişi ilkesine dayanan yönetim biçimini kaldırdım.

Yukarıdaki bilgilere göre, Atatürk'ün kaldırdığı yönetim biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meşrutiyet
B) Mutlakiyet
C) Cumhuriyet
D) Oligarşi

10.

Kazanım No: 7.6.1

İlk Türk devletlerinde hükümdarlara devlet işlerinde yardımcı olmak üzere bazı kurumlar oluşturulmuştur. Bu kurumların içinde en önemlisi kurultay adı verilen meclistir.

Kurultayın özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Hükümdarın başkanlığında toplanırlardı.
B) Hükümdarın her söylediği söz kanun kabul edilirdi.
C) Devlet işleri, askerlik gibi konular görüşülürdü.
D) Kurultaya, hatun, üst düzey yöneticiler ve boy beyleri katılırdı.